

Laura Táunâjik
Medlem af Inatsisartut, Siumut

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 318 – vedrørende sprogundervisning i fagene grønlandsk og dansk i den gymnasiale uddannelse

12-12-2018
Sagsnr. 2018 - 26254
Dok. nr. 9558479

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Kære Laura Táunâjik,

Tak for dine spørgsmål, som du har stillet i henhold til Inatsisartuts forretningsorden. Jeg vil besvare dem herunder.

Spørgsmål 1: Eleverne på de gymnasiale uddannelser er de stadig opdelt på forskellige niveauer a, b, c i grønlandskundervisningen?

Svar: Grønlandskundervisningen i den gymnasiale uddannelse er ikke længere opdelt i tre fag med A, B og C niveau. Det blev ændret i 2006, da der var ønske om at sikre, at eleverne kunne opnå flere fag på A-niveau. Der er nu to fag i grønlandsk, henholdsvis faget grønlandsk som modersmål og faget grønlandsk som begynder- og andetsprog. Begge fag er på A-niveau, da det også er en prioritet at sikre så højt et niveau som muligt i vores lands primære sprog uanset elevernes sproglige baggrund.

På GUX Nuuk, som er det gymnasium med flest elever, der ikke har grønlandsk som deres primære sprog, er det dog muligt for skolen at samle nok elever til at lave særskilt undervisning for hhv. andetsprogs elever og begynder elever. Det vil sige, at skolen arbejder med undervisnings- og elevdifferentiering for at imødegå elevernes forskellige sproglige udgangspunkter, men at det er de samme faglige mål og krav, de skal leve op til fra læreplanen i faget grønlandsk, som begynder- og andetsprog. De undervises bare forskelligt for at nå dertil. På alle andre skoler er der så få elever med grønlandsk på begynder- og andetsprogsniveau, at skolerne ikke kan opdele i særskilte klasser, men arbejder med undervisningsdifferentiering for at tage udgangspunkt i den enkelte elevs forudsætninger i så høj grad som muligt.

Spørgsmål 2: Hvordan er eleverne på de gymnasiale uddannelser fordelt på dansksprogligt niveau?

-Hvis det ikke er tilfældet hvad er så årsagen?

-Hvis det er tilfældet hvordan fordeler man så eleverne på niveauer?

Svar: Blandt sprogfagene indtager dansk A en særstilling i den gymnasiale uddannelse, dels i kraft af dets placering i folkeskolen, dels fordi undervisningen i den gymnasiale

uddannelse er delvis dansksproget, og endelig i kraft af sprogets centrale placering i elevernes videregående uddannelser, hvis der søges videregående uddannelser herhjemme eller i Danmark. Faget placerer sig et sted mellem modersmål og fremmedsprog, så der tages højde for elevernes forskellige sproglige baggrunde. Det vil sige, at danskfaget ikke deles op i B og C niveauer rent læreplansmæssigt, men alene er på A-niveau.

De nuværende læreplaner er indholdsmæssigt tilpasset vores elevers forudsætninger i og med at arbejdet med det sproglige element i læreplanen for Dansk A er markant opprioriteret set i forhold til eksempelvis Dansk A i Danmark. Som i grønlandskfagene sikres tilpasning til elevernes forudsætninger også til dels ved undervisningsdifferentiering og elevdifferentiering via de forskellige studieretninger i den grad det er muligt. Eksempelvis så er der i rammen for den almene studieretning afsat flere timer til grønlandsk, dansk, engelsk og matematik end i de andre studieretninger. Herudover så tilbyder alle skoler ekstra undervisning i blandt andet dansk.

I begyndelsen af den gymnasiale uddannelse screenes alle elever i flere fag – herunder også dansk. Dette er for at skabe gennemsigtighed for den enkelte lærer og elev i forhold til elevens faglige udgangspunkt. På denne måde kan den enkelte lærer tilpasse undervisningen til de elever, der er i klassen. Det er for eksempel også allerede ved screeningen, at elever tilbydes ekstra danskundervisning, hvis der er behov.

Spørgsmål 3: Hvordan kan det være at den ordning man benytter for at lette grønlandskundervisningen ikke også kan benyttes i danskundervisningen?

Svar: Det er en kendt udfordring, at mange gymnasieelever oplever vanskeligheder ved det danske sprog. Det opleves både af eleverne selv, lærerne og skolerne som hele. Det skal vi gøre endnu mere ved.

Et af vores vilkår er fortsat, at de videregående uddannelser både herhjemme og i Danmark stiller krav om et højt niveau af danskundskaber, og hermed danskfaget på A-niveau med de faglige mål det kendetegnes af i dag. Dette er til dels begrundet i, at meget af undervisningen foregår på dansk, og undervisningsmaterialerne lige så ofte er på dansk. Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke har tidligere foreslået en forsøgsordning med Dansk på B-niveau til nogle videregående uddannelser herhjemme, men hvor tilbagemeldingen på det tidspunkt var, at det ikke ville være tilstrækkeligt til at kunne gennemføre de videregående uddannelser. Dansk på andre niveauer end A-niveau med de faglige mål, der ligger heri i dag, har derfor ikke været en mulighed i forhold til mange videregående uddannelsesmuligheder.

I takt med at flere og flere videregående uddannelser bliver tilgængelige på grønlandsk og engelsk, vil det blive muligt i højere grad at ændre sprogprofilerne i gymnasiet. Det første kræver blandt andet, at flere grønlandsksprogede uddanner sig som undervisere ikke kun til folkeskolen, men også gymnasierne og de videregående uddannelser. Denne udvikling er på vej, og Naalakkersuisut ønsker i sammenhæng med anbefalingerne fra

Ekspertgruppen vedrørende styrkelse af sprogtilegnelse¹ at arbejde for, at både grønlandsk, dansk og engelsk kan styrkes fremadrettet. Herunder også at se på, hvordan flere potentielt kan tage en gymnasial uddannelse på grønlandsk, om vi i højere grad kan differentiere undervisningen i danskfaget for eksempel i modersmålsundervisning og fremmedsprogsundervisning, og om hvordan engelsk eventuelt på sigt kan spille en mere fremtrædende rolle for de, der ønsker dette.

For at udviklingen i den gymnasiale uddannelse skal lykkes, så vil jeg dog understrege, at fokus i højeste grad må være på sprogtilegnelsen i folkeskolen, da tidlig indsats giver højere afkast. Det skulle gerne være sådan, at eleverne sprogfagligt er klædt på til gymnasiet, så niveauerne ikke sænkes i hverken gymnasiet eller de videregående uddannelser. Flere skal kunne nå længere, og det sikres i højeste grad ved, at de står på et godt fagligt fundament fra folkeskolen.

Jeg ved, at kommunerne allerede er i gang med det store udviklingsarbejde i folkeskolen "Et løft af den grønlandske folkeskole". Naalakkersuisut støtter op om udviklingsarbejdet om at få folkeskole og ungdomsuddannelser til at hænge bedre sammen med blandt andet uddannelsesreformarbejdet, hvor der er fokus på 1.-12. klassetrin. Det er i samarbejdet og det fælles ansvar om at skabe løft og sammenhæng, at vi når vores mål.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Med venlig hilsen

Ane Lone Bagger

¹<https://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Publications/Uddannelse/Sprograpport%20KAL-DA%202018indd-1.pdf>